



B9-0411/2023

2.10.2023

## PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

dėl Moldovos kelio į ES apžvalgą  
(2023/2838(RSP))

**Siegfried Mureșan, Andrzej Halicki, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Andrius Kubilius, Isabel Wiseler-Lima, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Daniel Buda, Cristian-Silviu Bușoi, Gheorghe Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Lukas Mandl, Marian-Jean Marinescu, Dan-Ștefan Motreanu, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Eugen Tomac, Loránt Vincze, Iuliu Winkler**  
PPE frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl Moldovos kelio į ES apžvalgos  
(2023/2838(RSP))**

*Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Moldovos Respublikos, Ukrainos ir Rusijos,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimą<sup>1</sup>, apimančią išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, kuris visiškai įsigaliojo 2016 m. liepos 1 d.,
  - atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 3 d. Moldovos Respublikos pateiktą paraišką dėl narystės ES ir į tai, kad 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Taryba, remdamasi teigiamu Komisijos vertinimu ir atsižvelgdama į Parlamento pareikštas nuomones, suteikė Moldovos Respublikai šalies kandidatės statusą,
  - atsižvelgdamas į 2022 m. birželio 17 d. Komisijos nuomonę dėl Moldovos Respublikos paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje (COM(2022)0406), 2022 m. birželio 23 d. ir 24 d. Tarybos išvadas dėl Ukrainos, Moldovos Respublikos ir Sakartvelo paraiškos dėl narystės, 2023 m. vasario 1 d. Komisijos analitinę ataskaitą dėl Moldovos teisės aktų suderinimo su ES *acquis* (SWD(2023)0032) ir į 2023 m. vasario 6 d. bendrą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Asociacijos susitarimo su Moldova Respublika įgyvendinimo ataskaita“ (SWD(2023)0041),
  - atsižvelgdamas į bendrą 2023 m. vasario 7 d. pareiškimą po 7-ojo ES ir Moldovos asociacijos tarybos posėdžio ir į 2023 m. kovo 23 d. 13-ojo ES ir Moldovos parlamentinio asociacijos komiteto galutinį pareiškimą,
  - atsižvelgdamas į 2023 m. kovo 23 d. ir 2023 m. birželio 29 d. ir 30 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Moldova Respublika pasmerkė Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą nuo pat jo pradžios ir remia teritorinį Ukrainos vientisumą; kadangi Moldova Respublika neproporcingai nukentėjo dėl karo, nes jai teko reaguoti į daugiau kaip 940 000 pabėgėlių iš Ukrainos antplūdį – proporcingai daugiau nei bet kuriai kitai šaliai, – iš kurių daugiau kaip 118 000 tebėra šalyje, o Moldovos ekonomika labai nukentėjo dėl prarastos prekybos, sumažėjusių užsienio investicijų ir padidėjusių energijos ir transporto kainų; kadangi Rusijos Federacija, bendradarbiaudama su Rusijos remiamais vidaus subjektais, paskatino dėl to atsiradusį ekonominį netikrumą ir jį išnaudoja, taip siekdama panaikinti Moldovos vyriausybės proeuropietiškos politikos teisėtumą ir skatinti priešišką opoziciją;

---

<sup>1</sup> OL L 260, 2014 8 30, p. 4.

- B. kadangi Rusija savo dujų eksportu naudojami kaip priemone Moldovos vyriausybei spausti, be kita ko, jos proeuropietiškos orientacijos klausimu, – 2021 m. dirbtinai sukūrė dujų pasiūlos krizę; kadangi tai, kad Rusija energiją naudoja kaip ginklą, dar labiau atskleidė Moldovos energetikos sektoriaus pažeidžiamumą, o šalies jungtys su ES dujų ir elektros energijos rinkomis ir mechanizmais padėjo jai įveikti krizę; kadangi dėl aukštų energijos kainų infliacija padidėjo iki 30 proc., o Moldovos ekonominės veiklos rezultatai 2022 m. realiai sumažėjo 5,9 proc., palyginti su praėjusiais metais; kadangi, nepaisant to, kad Moldovos Respublika diversifikavo gamtinių dujų tiekimą, atsisakydama teikimo iš Rusijos, šalies elektros energijos tiekimas didžiąja dalimi išlieka priklausomas nuo Padniestrės regione esančios ir Rusijai priklausančios Kučurhano elektrinės;
- C. kadangi Rusijos Federacija rengia provokacijas, skleidžia dezinformaciją, rengia kibernetinius išpuolius ir naudojami kitomis hibridinėmis priemonėmis, kad pakenktų Moldovos Respublikos stabilumui ir suverenumui; kadangi per pastaruosius keletą metų Moldovos Respublika patiria intensyvesnę dezinformaciją iš Rusijos ir prorusiškų šaltinių bei žiniasklaidos priemonių; kadangi Rusijos ardomąja veikla Moldovos informacinėje erdvėje taip pat siekiama sumažinti didelę visuomenės paramą laikinai perkeltiems ukrainiečiams ir Europos Sąjungai, suvaržyti Ukrainos pajėgas prie pietinės sienos ir destabilizuoti padėti; kadangi Rusija taip pat imasi aktyvių priemonių priedangos organizacijoms steigti ir populiarinti (jos užmaskuotos kaip nevyriausybinės organizacijos ir „kultūros centrai“), stiprioms prorusiškoms politinėms ir visuomeninėms apygardoms kurti ir atkurti Moldovos Respublikos priklausomybę nuo Rusijos angliavandenilių; kadangi Rusijos pareigūnai nuolat melagingai tvirtina, kad rusakalbiai Moldovos Respublikos gyventojai patiria priespaudą;
- D. kadangi Rusijos raketos, paleistos į Ukrainą, keletą kartų praskrido virš Moldovos Respublikos teritorijos, o tai akivaizdžiai pažeidžia Moldovos suverenitetą, ir kadangi Rusijos raketų nuolaužų keletą kartų yra nukritę Moldovos teritorijoje, padarant žalą ir sukeltą grėsmę civilių gyventojų gyvybėms; kadangi Moldovos oro erdvės stebėjimui ir gynybai skubiai reikia investicijų ir modernizavimo, o Moldovos vyriausybė paprašė savo Vakarų partnerių aprūpinti priešlėktuvinės gynybos sistemomis;
- E. kadangi 2023 m. balandžio 28 d. Taryba, atsižvelgdama į veiksmus, kuriais destabilizuojama Moldovos Respublika, nusprendė nustatyti naują sankcijų režimą, nukreiptą prieš tuos, kurie remia arba įgyvendina veiksmus, kuriais kenkiama šalies suverenitetui, nepriklausomybei, demokratijai, teisei valstybei, stabilumui ar saugumui arba į juos kėsiamasi;
- F. kadangi Moldovos Respublikos demokratija per neseniai įvykusį vyriausybės pasikeitimą, nepaisant padidėjusios Rusijos vykdomos ir Rusijos remiamos ardomosios veiklos, pademonstravo atsparumą Rusijos dezinformacijos ir propagandos akivaizdoje; kadangi, nepaisant visų šių destabilizavimo bandymų, Moldovos žmonės ir vadovybė tebėra ryžtingai nusiteikę eiti savo pasirinktu proeuropietišku keliu;
- G. kadangi 2022 m. kovo 3 d. Moldovos Respublika pateikė paraišką stoti į ES, taip paliudydama Moldovos valdžios institucijų ir piliečių ryžtą labiau integruotis į Europą; kadangi Moldovos Respublika dabar yra šalis kandidatė stoti į ES;

- H. kadangi 2023 m. birželio 22 d. už plėtrą atsakingas Komisijos narys Olivér Várhelyi Tarybai žodžiu pateikė naujausią informaciją apie Moldovos pažangą, kalbėdamas Komisijos narys priėjo prie išvados, kad Moldova įvykdė tris iš devynių Komisijos nurodytų veiksmų (pašalino ESBO Demokratiškas institucijas ir žmogaus teisių biuro ir Venecijos komisijos nustatytus trūkumus teismų reformos ir rinkimų kodekso reformos srityse, padidino pilietinės visuomenės dalyvavimo mastą sprendimų priėmimo procesuose, sustiprino žmogaus teisių, ypač pažeidžiamų grupių, apsaugą, padidino lyčių lygybę ir pagerino kovą su smurtu prieš moteris); kadangi padaryta didelė pažanga trijose srityse – teisingumo sistemos reforma, oligarchijos reiškinio naikinimas ir viešųjų finansų valdymo reformos; kadangi padaryta tam tikra pažanga kovos su korupcija, kovos su organizuotu nusikalstamumu ir viešojo administravimo reformos srityse;
- I. kadangi ES nuo 2021 m. spalio mėn. Moldovos Respublikai suteikė iš viso daugiau kaip 1,2 mlrd. EUR paskolų ir dotacijų, kad sustiprintų jos atsparumą, įskaitant paramą biudžetui, makrofinansinę paramą ir humanitarinę pagalbą bei paramą; kadangi makrofinansinė pagalba padidinta 145 mln. EUR, iš viso jos suma siekia 295 mln. EUR, t. y. 220 mln. EUR paskolų ir 75 mln. EUR dotacijų; kadangi pagal Europos taikos priemonę 47 mln. EUR skirta Moldovos ginkluotosioms pajėgoms plėsti ir žudyti nepritaikyti įrangai aprūpinti, medicinos paslaugoms, inžineriniam batalionui ir sustiprintiems kibernetinės gynybos pajėgumams remti;
- J. kadangi 2023 m. balandžio 24 d. ES pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką įsteigė partnerystės misiją Moldovoje, taip siekdama didinti saugumo sektoriaus atsparumą krizių valdymo, hibridinių grėsmių ir kovos su užsienio manipuliavimu informacija ir kišimusi srityse;
- K. kadangi 2023 m. gegužės 31 d. ES ir Moldovos telekomunikacijų operatoriai pasirašė bendrą deklaraciją, kurią parengti padėjo Komisija ir pagal kurią nuo 2024 m. sausio 1 d. bus savanoriškai sumažinti tarptinklinio ryšio tarifai, kad Moldovos piliečiams būtų sudarytos sąlygos naudotis tarptinkliniu ryšiu savo šalies kainomis; kadangi 2023 m. rugsėjo 1 d. Komisija priėmė pasiūlymą įtraukti tarptinklinį ryšį į ES ir Moldovos asociacijos susitarimą;
- L. kadangi Moldovos Respublika 2023 m. birželio 1 d. surengė Europos politinės bendrijos aukščiausiojo lygio susitikimą Kišiniove ir taip pademonstravo savo plataus užmojo ir ryžtingą proeuropietišką poziciją;
- M. kadangi 2023 m. birželio 19 d. Moldovos Respublikos Konstitucinis Teismas paskelbė, kad *Șor* partija prieštarauja Konstitucijai ir ją uždraudė;
- N. kadangi 2023 m. birželio 28 d. Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen pateikė Moldovos Respublikai skirtą paramos paketą, kuriuo siekiama spręsti Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikio problemą; kadangi šiame pakete daugiausia dėmesio skiriama penkiems prioritetams: sudaryti palankesnes sąlygas ekonominiam vystymuisi ir sujungiamumui, remti reformas, užtikrinti energetinį saugumą, didinti saugumą ir stiprinti strateginę komunikaciją;
- O. kadangi 2023 m. liepos 20 d. ES dar vieniems metams iki 2024 m. liepos 24 d. pratęsė savo laikiną muitų tarifų ir įvežimo kainų sistemų, vis dar taikomų tam tikriems

Moldovos žemės ūkio produktams, taikymo sustabdymą;

- P. kadangi 2023 m. rugsėjo 18 d. Moldova, kaip dalyvaujanti valstybė, prisijungė prie ES civilinės saugos mechanizmo;
1. šiuo sunkiu laikotarpiu solidarizuojausi su Moldovos Respublikos žmonėmis ir pakartoja, kad tvirtai remia Moldovos Respublikos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą; griežtai smerkia nuolatinius Rusijos bandymus destabilizuoti Moldovos Respubliką, jos vyriausybę ir visuomenę, įskaitant naudojimąsi hibridinėmis priemonėmis, energijos tiekimo naudojimą kaip ginklą, pasikartojančius oro erdvės pažeidimus, dezinformacijos kampanijas, surežisuotus protestus ir grasinimą panaudoti jėgą;
  2. palankiai vertina plačią Moldovos Respublikos visuomenės paramą jos Europos integracijai, kaip matyti iš naujausių nuomonių apklausų ir 2023 m. gegužės 21 d. Europos Moldovos Nacionalinėje asamblėjoje, kurioje daugiau kaip 80 000 žmonių susirinko į Didžiosios Nacionalinės Asamblėjos aikštę Kišiniovo aikštėje išreikšti savo paramą Moldovos europinei ateičiai;
  3. reikalauja, kad Rusijos valdžios institucijos gerbtų Moldovos Respublikos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą ir liautųsi rengti provokacijas bei bandyti destabilizuoti šalį;
  4. teigiamai vertina tai, kad Moldovos valdžios institucijos aiškiai pasmerkė Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, ir palankiai vertina vyriausybės įsipareigojimą prisijungti prie ES ribojamųjų priemonių Rusijos atžvilgiu; ragina Komisiją padėti Moldovai įgyvendinti šias sankcijas ir teikti paramą siekiant sušvelninti bet kokius neigiamus padarinius; palankiai vertina nuolatinį Moldovos solidarumą su žmonėmis, iš Ukrainos bėgančiais dėl Rusijos agresijos karo; todėl atitinkamai džiaugiasi dėl to, kad Moldova, kaip dalyvaujanti valstybė, prisijungė prie ES civilinės saugos mechanizmo;
  5. pripažįsta dabartinės Moldovos Respublikos vadovybės pastangas pradėti esmines reformas, kurios yra labai svarbios būsimai šalies integracijai į Europą; palankiai vertina Moldovos Respublikos ir jos žmonių atsparumą ir ryžtą, nepaisant iššūkių, kuriuos kelia Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, ir palankiai vertina jų tvirtas pastangas atgaivinti ekonomiką, kuri vėl pradėjo augti po 2022 m. nuosmukio, kurį sukėlė karas, infliacija, energetikos krizė ir didelė sausra;
  6. dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą siekti Moldovos Respublikos narystės Europos Sąjungoje; mano, kad tai būtų geostrateginė investicija į vieningą ir stiprią Europą; pripažįsta vyriausybės pažangą vykdant reformas ir derinant teisės aktus su ES *acquis* ir ragina ją paspartinti darbą siekiant visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti asociacijos susitarimą ir išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę;
  7. tikisi, kad Moldovos Respublika įgyvendins devynis Komisijos nuomonėje nustatytus veiksmus ir kad Komisija, vertindama 2023 m. plėtros dokumentų rinkinio dalį, nustatys, kad šie veiksmai yra įgyvendinti; tikisi, kad Komisija teigiamai įvertins Moldovos veiksmų įvykdymą; ragina Europos Vadovų Tarybą 2023 m. gruodžio 14–15 d. susitikime priimti sprendimą pradėti stojimo derybas su Moldovos Respublika, kad jos galėtų prasidėti iki 2023 m. pabaigos;

8. palankiai vertina tolesnes Moldovos valdžios institucijų pastangas daryti pažangą įgyvendinant reformų darbotvarkę ir jų pasiryžimą įgyvendinti devynis veiksmus, nustatytus Komisijos nuomonėje, kaip Tarybai žodžiu patvirtino už plėtrą atsakingas Komisijos narys; primena, jog Komisija jau laiko, kad trys veiksmai yra įvykdyti (2, 8 ir 9) ir kad padaryta didelė pažanga įgyvendinant kitus tris veiksmus (1, 4, 7); ragina Moldovos Respubliką toliau ryžtingai įgyvendinti savo reformų darbotvarkę dėl kovos su korupcija (pvz., jos įstatymo dėl informatorių priėmimas, tolesnis Kovos su korupcija prokuratūros ir Nacionalinio kovos su korupcija centro kompetencijų apibrėžimas ir jos netrukus baigiamas priimti įstatymas dėl specialių tyrimo priemonių), kovoti su organizuotu nusikalstamumu (pvz., Penktosios ES kovos su pinigų plovimu direktyvos<sup>2</sup> perkėlimas į nacionalinę teisę, tai, kad nuo 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojo MONEYVAL rekomendacijos, o vėliau bus priimti antrinės teisės aktai, ir vykdomas civilinio konfiskavimo nuostatų plėtojimas) ir įgyvendinti viešojo administravimo reformą (pvz., jos 2023–2026 m. viešojo administravimo reformos strategijos priėmimas ir centrinio viešojo administravimo institucijų darbo užmokesčio didinimas);
9. pakartoja savo raginimą išplėtoti novatorišką, tarpusavyje papildančią ir lanksčią asociacijos susitarimo įgyvendinimo ir derybų dėl narystės proceso sąveiką, kad Moldovos Respublika galėtų laipsniškai integruotis į ES bendrąją rinką, – visa tai turi būti grindžiama prioritetinių veiksmų planu ir atitinkamomis sektorinėmis programomis bei sąlygų naudotis reikiama ES fondais sudarymu, kad Moldovos piliečiai jau proceso metu, o ne tik jam pasibaigus, galėtų naudotis stojimo į ES teikiamais privalumais; palankiai vertina 2023 m. gegužės 9 d. pasirašytą susitarimą, kuriuo Moldovos Respublika prisijungia prie Europos infrastruktūros tinklų priemonės, ir 2023 m. rugsėjo 8 d. pasirašytą susitarimą dėl jos dalyvavimo ES bendrosios rinkos programoje;
10. pripažįsta visapusiško ES paramos paketo, pagal kurį nuo 2021 m. spalio mėn. sutelkta daugiau kaip 1,2 mlrd. EUR paskolų ir dotacijų Moldovos atsparumui didinti, svarbą; palankiai vertina tai, kad Moldovos Respublikai skirta makrofinansinė parama padidinta 145 mln. EUR ir iš viso siekia 295 mln. EUR; ragina 2023 m. skubiai išmokėti papildomus asignavimus; ragina Komisiją skubiai išmokėti likusias Moldovos Respublikai teikiamos makrofinansinės paramos dalis;
11. palankiai vertina Komisijos pirmininkės pristatytą paramos Moldovos Respublikai paketą, kuriuo siekiama padėti sušvelninti neigiamą Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikį stiprinant šalies atsparumą, saugumą, ekonomiką bei energijos tiekimą ir remiant jos stojimo į ES kelią;
12. ragina Komisiją 2023 m. tikslinant daugiametę finansinę programą nustatyti papildomas lėšas Moldovos Respublikai; ragina finansinę paramą Moldovos Respublikai visų pirma teikti tiesioginės biudžeto paramos forma; pabrėžia, kad svarbu kuo anksčiau suteikti Moldovos Respublikai galimybę pasinaudoti ES pasirengimo narystei finansinėmis priemonėmis, be kita ko, teikiant paramą, kad šalis būtų tinkamai pasirengusi kuo geriau pasinaudoti pasirengimo narystei lėšomis; ragina Komisiją kuo greičiau pateikti

---

<sup>2</sup> 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 43).

pasiūlymą atitinkamai persvarstyti PNPP III reglamentą<sup>3</sup>, įskaitant pasiūlymą pakankamai padidinti bendrą PNPP III biudžetą; pažymi, kad svarbu užtikrinti ES programų ir papildomų išteklių, kuriuos teikia ES ir tarptautinės finansų įstaigos, valstybės narės ir kiti paramos teikėjai, sinergiją;

13. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sukurti specialią Ukrainos priemonę šalies atsigavimui, atstatymui ir modernizavimui remti; pažymi, kad planuojamas iki 50 mlrd. EUR siekiantis asignavimas dotacijoms ir paskoloms pagal šią priemonę 2024–2027 m. laikotarpiu pakeis planuojamą paramą Ukrainai pagal Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP) „Globali Europa“; ragina visą pagal KVTBP „Globali Europa“ numatytą dvišalę paramą Ukrainai perskirti Moldovos Respublikai, kaip ES šaliai kandidatėi ir Ukrainos kaimyninei šaliai, kuri taip pat labiausiai nukentėjo nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinių;
14. primena, kad Moldovos Respublika sparčiai vykdo transformatyvias ekonomines reformas, įskaitant tai, kad ėmėsi vykdyti masinę savo ekonomikos reguliavimo panaikinimo procesą, mažina biurokratizmą ir riboja biurokratiją, kartu spartindama skaitmeninės transformacijos tempą, kad būtų pagerinta Moldovos verslo aplinka ir būtų lengviau užsiimti verslu Moldovoje; palankiai vertina Moldovos pastangas stiprinti savo mažųjų ir vidutinių įmonių sektorių užtikrinant galimybes greitai ir nesudėtingai gauti finansavimą, įgyvendinant paramos verslininkams programas ir investicijų skatinimo politiką, kad būtų didinamas verslo pasitikėjimas, mažinama neformali ekonomika, kuriamos darbo vietos, stiprinamas ekonomikos augimas ir skatinama prekyba bei investicijos;
15. primena, kad Moldovos Respublikos ir ES sinergija prekybos srityje yra reikšminga ir praėjusiais metais sudarė beveik pusę Moldovos prekybos, nes daugiau kaip 58 proc. jos eksporto keliauja į ES valstybes;
16. ragina Komisiją ir Europos išorės veikslių tarnybą toliau stiprinti bendradarbiavimą su Moldovos Respublika, kad būtų padidintas šalies atsparumas hibridinėms grėsmėms ir taip būtų kovojama su dezinformacija; palankiai vertina tai, kad pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką įsteigta ES partnerystės misija Moldovoje; ragina Komisiją ir Moldovos valdžios institucijas stiprinti strateginę komunikaciją su Moldovos gyventojais, įskaitant Moldovos Respublikos Padniestrės regioną; ragina Komisiją ir visas atitinkamas ES agentūras, kai tik bus pradėtos būsimos stojimo į ES derybos, pasirengti nepalankiai aplinkai ir dezinformacijos išpuoliams, kuriuos skatina įvairiausios Rusijos dezinformacijos ir hibridinio karo priemonės, nuolat naudojamos Moldovos Respublikoje ir regione;
17. palankiai vertina Tarybos sprendimą, atsižvelgiant į Moldovos Respubliką destabilizuojančius veiksmus, sukurti naują sankcijų režimą, nukreiptą prieš tuos asmenis, kurie remia arba vykdo Moldovos suverenitetui, nepriklausomybei ar konstitucinei tvarkai kenkiančius arba grėsmę keliančius veiksmus, kuriuo būtų sudarytos sąlygos nustatyti sankcijas tokiems besislapstantiems asmenims, kaip Vladimir Plahotniuc ir Ilan Šor, ir išaldyti jų žinomą turtą ES; palankiai vertina vėlesnį Tarybos sprendimą pagal šį naują ribojamųjų priemonių režimą taikyti ribojamąsias

---

<sup>3</sup> 2021 m. rugsėjo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1529, kuriuo nustatoma Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III) (OL L 330, 2021 9 20, p. 1).

priemonės Ilanui Șorui; be to, ragina atitinkamas juos priimančias valstybes ir teritorijas išduoti Ilaną Șorą ir Vladimirą Plahotniucą, kad jie būtų teisiami teismo procese Moldovos Respublikoje; ragina Komisiją ir Tarybą stiprinti politiką, nukreiptą prieš teisės subjektus ir asmenis, kurie bando trukdyti arba pakenkti Moldovos Respublikos demokratiniam politiniam procesui;

18. palankiai vertina laikinų liberalizavimo priemonių, kuriomis siekiama paremti Moldovos Respublikos ekonomiką suteikiant metines neapmuitinamas tarifines kvotas, kad būtų sumažintas eksporto rinkų Rusijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje praradimo poveikis, atnaujinimą ir išplėtimą; ragina ES sparčiai imtis reikšmingų veiksmų siekiant nuolatinio tarifinių kvotų liberalizavimo, kad būtų užtikrintas prognozuojamumas ir padidintas vidutinio laikotarpio ir ilgalaikis Moldovos patrauklumas investuotojams, kaip prašo Moldovos vyriausybė; atkreipia dėmesį į tai, kad, žemės ūkiui esant vienam iš pagrindinių Moldovos Respublikos ekonomikos sektorių, sykiu su minėtomis priemonėmis taip pat turėtų būti teikiama parama Moldovos žemės ūkio gamybos tvarumui stiprinti;
19. palankiai vertina 2023 m. gegužės 31 d. bendrą ES ir Moldovos telekomunikacijų operatorių deklaraciją, kurioje pranešama apie savanorišką tarptinklinio ryšio tarifų sumažinimą nuo 2024 m. sausio 1 d.; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą įtraukti tarptinklinį ryšį į ES ir Moldovos asociacijos susitarimą ir išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, todėl ragina skubiai iš dalies pakeisti asociacijos susitarimą, kad Moldovos piliečiai galėtų kuo greičiau pradėti naudotis tarptinkliniu ryšiu savo šalies kainomis;
20. ragina ES ir jos institucijas toliau remti Moldovos Respublikos pastangas modernizuoti savo mokėjimų sistemą, kad ji atitiktų integracijos į bendrą mokėjimų eurais erdvę sąlygas;
21. ragina Komisiją paspartinti Moldovos integraciją į ES, įtraukiant šalį į ES priemones, agentūras ir programas, pvz., Skaitmeninės Europos programą, Europos aplinkos agentūrą, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų instituciją, ES medicininių atsako priemonių bendrų viešųjų pirkimų mechanizmą, iniciatyvą „DiscoverEU“, Užimtumo ir socialinių inovacijų programą, Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programą, programą „Erasmus+“ ir Teisingumo programą;
22. smerkia Rusijos nuolatinį energetinį šantažą ir reiškia paramą Moldovos Respublikos pastangoms didinti savo energetinį saugumą įvairinant tiekimo šaltinius, mažinant vartojimą ir perkant energiją Europos rinkoje bei plėtojant jungčių infrastruktūrą, taip pat jos veiksmams, kuriais siekiama apsaugoti savo piliečius įgyvendinant pažeidžiamiausioms grupėms skirtą kompensavimo planą pasitelkiant Energetinio pažeidžiamumo fondą; ragina ES ir jos valstybes nares toliau remti Moldovos Respubliką siekiant energetinės nepriklausomybės, be kita ko, didinant jos energijos gamybos pajėgumus, jungtis ir įvairinimą, taip pat pritraukiant investicijas į atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo sritį, sykiu užtikrinant aplinkosauginį tvarumą ir siekiant anglies dioksido poveikio neutralumo, laikantis Moldovos strateginių prioritetų;
23. reiškia viltį, kad Moldovos Respublikai suteiktas ES šalies kandidatės statusas ir



būsimos stojimo į ES derybos padės padidinti studentų iš ES valstybių narių, vykstančių į Moldovą, ir Moldovos studentų, stojančių į Europos bei pasaulio universitetus, o vėliau grįžtančių namo, skaičių, kad būtų pasiektas „protų įtekėjimas“, kurio reikia siekiant stiprinti vietos ekonomiką bei akademinis mainus; ragina Komisiją leisti Moldovos švietimo subjektams, akademiniams darbuotojams ir studentams, taip pat jaunimui apskritai dalyvauti ES remiamose ir finansuojamose akademinėse, kultūrinėse ir švietimo iniciatyvose;

24. palankiai vertina visas Moldovos Respublikos pilietinės visuomenės ir tarptautinės bendruomenės iniciatyvas siekiant remti teismų vientisumą ir reformas šalyje, ypač pastangas, kuriomis plačioji visuomenė informuojama apie teigiamą nepriklausomų, kompetentingų ir veiksmingų teisminių institucijų poveikį kasdieniam piliečių gyvenimui;
25. ragina surengti dvišalius valstybių narių parlamentų ir Moldovos Respublikos parlamento, taip pat tarp Komisijos ir Moldovos Respublikos vyriausybės parlamentinius posėdžius ir rekomenduoja apsvarstyti būdus sparčiau užtikrinti galimybę stebėtojams iš Moldovos Respublikos užimti jiems skirtas vietas Europos Parlamente, pvz., susieti šį momentą su derybų dėl konkrečių klasterių užbaigimu; reiškia savo norą prisidėti remiant ir stiprinant parlamentinę demokratiją Moldovos Respublikoje, be kita ko, pasitelkiant Jeano Monnet dialogą, kai tai tinkama atsižvelgiant į šalies vidaus aplinkybes; atsižvelgdamas į tai, ragina apsvarstyti galimybę stiprinti kasdienį Moldovos Respublikos parlamento ir Europos Parlamento bendradarbiavimą nustatant nuolatinį darbuotojų dalyvavimą vienas kito parlamente, o tai galėtų reikšti nuolatinio Europos Parlamento atstovo Moldovos parlamente paskyrimą ir raginimą Moldovos parlamentui paskirti nuolatinį atstovą Briuselyje; mano, kad toks sprendimas būtų ženklas, kad ES ir Moldova proaktyviai ir kaip galima geriau išnaudoja dabartines tarpusavio bendradarbiavimo galimybes ir sustiprins keitimąsi informacija, bendrų projektų įgyvendinimą bei būsimas stojimo į ES derybas;
26. primena, kad Moldovos Respublikos administracinių pajėgumų konsolidavimas yra vienas iš svarbiausių 2022 m. birželio 17 d. Komisijos nuomonėje išdėstytų reikalavimų; ragina Komisiją, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir turint mintyje Moldovos Respublikos iššūkius ir jos, kaip ES šalies kandidatės, statusą, dar labiau padidinti savo darbuotojų, dirbančių su Moldovos Respublikos stojimo į ES procesu ir jį remiančių tiek Briuselyje, tiek Kišiniove, skaičių ir įsteigti specialų Moldovos Respublikai skirtą skyrių savo Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generaliniame direktorate (NEAR GD);
27. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Vadovų Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, Jungtinėms Tautoms, Moldovos Respublikos prezidentei, vyriausybei bei parlamentui ir Rusijos Federacijai.